

Rippl-Rónai József két levele

A Kner-kiadóról szóló könyvem készülése közben bukkantam rá Rippl-Rónai két levelére, melyet a neves gyomai kiadóhoz, Kner Izidorhoz intézett. A nyomdát a román imperialista csapatok igen rossz állapotban hagyták vissza 1920 nyarán, Kner Izidor és fia, Imre azonban rövid idő alatt újra régi színvonalára állította s megkezdték a könyvkiadást is. Erre a híre írók és művészek jelentkeznek, köztük Rippl-Rónai is. Egy album kiadásáról folyik a levelezés, s az alábbi két levél közlését nemcsak az indokolja, hogy belőlük a kiadó értékes munkájának elismerése esendül ki egy olyan művész tollából, akit mint festőművészt és iparművészt bizonyos értelemben hasonló művészi törekvések vezettek, mint Kneréket is, hanem magára Rippl-Rónaira jellemző egyéb adalék is. Az első levelet Budapestről küldi Gyomára:

I. Kelenhegyi út 12—14.
1921. febr.28

Éppen egy hónap óta akarok írni, válaszolni! Megköszönni a szép könyvet, a beigért finom italt és egy albumszerű dolog esetleges kiadását.

Mindenről fogunk beszélni, (én is azt hittem mindig, hogy Kagál lesz a legalkalmasabb hely) de ajánlanám — már a rajz miatt is — hogy találkozzunk nálam egyik de. 11 órakor, ha bejön Gyomáról.

Nem értek a pakoláshoz, nem szeretek a postára menni, de azt sem szeretném, hogy túlságos nyúlékony legyen a mi esetünk. Végezzünk. Üssük nyélbe a kiadandó rajzkönyvet — úgy érzem, hogy most nem idegenkednek az ilyesmitől az emberek.

Úgy emlékszem, hogy valami felette jó füstölt sonkáról és más effajtakról is esett szó — ezekért is cserélnék egy rajzot. Kedves Barátom, Kner Izidor, üdvözlöm szeretettel és meleg köszöntéssel:

Rippl-Rónai József

Kagálnak a humorista Csicseri-Bors (Ágai Adolf) kávéházi asztaltársaságát nevezték. Ide járt Kner Izidor és Rippl-Rónai is.

*

A másik levelet egy hónappal később Kaposvárról küldi, a Róma-villából:

Kaposvár, Somogy, Róma villa,
26/III.

Sajnálom, hogy akkor nem voltam otthon — egészen kivételesen — legalább az ígért rajzot átadhattam volna. Köszönöm a finom italt, ami egy szép költeménnyel is felér.

Kedves Barátom! A másik dolgot, ahogy ajánlja, nem lehet megoldani abban a formában. Ha török, ha szakad, el kell jönnie hozzám, ha máskor nem, úgy a Kagál este után. Így is lesz, mert dolgaimra nagyon kényes vagyok, egy könnyen (!) nem adom ki kezeim közül még a Herkó Péternek (!) sem. Nagyon kényes portékák, többnyire pasztellképek, amelyek a lelkemből fakadtak. Értékesek nekem. Önnek, Szívem, látni kell az egész anyagot (most a kiadandó albumra gondolok.) Nagyon meggondolva, jól kiválasztva, még jobban megbe-

szélve fogjuk napfényre hozni az újszülöttet. Nekem lelki szükség egy új kiadás. Az, hogy erre ráadjam a fejem, szükséges az az érzés, hogy azt éppen az ön híres nyomdája csinálja, különben nem is gondoltam már ilyenre. Így még lehetséges.

A bizományba teendő képek elárusítása egyelőre nem aktuális, mert etekintetben meg van kötve a kezem. Különben a sonkás cserét a fenti időben megcsináljuk. Híve, tisztelője

Rippl-Rónai J.

[Beszúrás a margón:]

Ha felmegyek, életjelt adok magamról

A tervezett újszülöttből, azaz albumból nem lett semmi, talán túl nagy feladat is lett volna ekkor még a romjaiból éledő nyomdának, mindjárt ily igényes művelkezdeni, amit a színes pasztellek jelentettek volna. Sajnos, a későbbi években sem került sor a kapcsolat felvételére a kitűnő művész és a művészi könyvek mestere között.

Közli: SZÍJ REZSÓ